

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

H.S.B. Jonkers
Wagenaar 202
1000 RM 2, 0000

Datum
7 november 2017

Uw kenmerk

Contactpersoon
P. Horsmeijer

Onderwerp
Peilbesluit en handhaving rond
Markenbinnen

Registratienummer
17.127551

Doorkiesnummer
072-582 7713

Geachte mevrouw Jonkers en meneer Wagenaar,

Op 18 oktober jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden vragen over het peilbesluit en handhaving te Markenbinnen. Uw vragen hebben betrekking op vier onderwerpen, te weten:

1. Het zijn van "belanghebbende" in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.
2. De dammen in de Dopsloot.
3. De feitelijke peilen in en het vigerend peilbesluit van Markenbinnen.
4. Het Fort Markenbinnen.

Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Hiertoe wordt eerst een inleiding gegeven gevolgd door de beantwoording van de deelvragen.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de dijkgraaf,

drs. L.H.M. Kobsiek

Datum
7 november 2017

Inleidende toelichting hoogheemraadschap

Het hoogheemraadschap heeft twee aanvragen ontvangen om plaatselijk een ander waterpeil te mogen voeren. De aanvragen van de twee agrariërs, XXXXXXXXXX, strookten met ons beleid en derhalve zijn er in 2015 en 2017 watervergunningen verleend. Ook is er in 2017 een wijzigingsbesluit genomen inzake de vergunning van XXXXXX. Tegen de besluiten is bezwaar gemaakt door bewoners van Markenbinnen.

Bij het hoogheemraadschap is het gebruikelijk om bij bezwaarschriften, samen met bezwaarmakers en vergunninghouders, te onderzoeken of een oplossing kan worden gevonden alvorens de juridische procedure te starten. Het hoogheemraadschap heeft gesprekken gevoerd met bezwaarmakers na de indiening van het eerste bezwaarschrift in 2016. Ook na de bezwaren in 2017 heeft Team Mediation gevraagd of bezwaarmakers met het hoogheemraadschap en de vergunninghouders in gesprek willen maar zij hebben de voorkeur gegeven aan voortzetting van de juridische procedures.

Het hoogheemraadschap is, net als de door hem ingestelde onafhankelijke Adviescommissie bezwaren, van mening dat bezwaarmakers niet-ontvankelijk zijn. In één geval omdat de bezwaarmakers te laat waren met het indienen van hun bezwaar en in de andere gevallen omdat zij geen actueel, persoonlijk en objectief bepaalbaar belang hebben, dit gezien de locatie van de vergunde peilverlagingen. Deze raken namelijk niet het waterpeil ter hoogte van bezwaarmakers.

Naast het ter discussie stellen van de vergunningen is er ook een verzoek om handhaving ingediend. Zo zijn er twijfels over de kwaliteit van de bij de dammen toegepaste materialen. Het hoogheemraadschap en de gemeente Alkmaar controleren op korte termijn de dammen. Dit traject zal echter niet zo ver gaan dat de oude situatie hersteld moet worden. De dammen zijn volgens de bewoners illegaal, maar deze zijn opgenomen in de watervergunning. Ook de gemeente Alkmaar heeft inmiddels vergunning verleend. Het kan derhalve slechts gaan om de kwaliteit van de toegepaste materialen. De beslissing op het verzoek om handhaving wordt aangehouden tot de beroepsprocedures van de bewoners zijn afgerond. Dit heeft het hoogheemraadschap gecommuniceerd richting de bewoners.

In Markenbinnen staat het fort Markenbinnen. De slotgracht kent een steeds lager waterpeil en de bewoner van de dienstwoning vreest schade aan de fundering van het fort. Het hoogheemraadschap is in gesprek gegaan met de heren XXXXXX, Staatsbosbeheer, de gemeente en de provincie. Tijdens het gesprek is gezamenlijk geconcludeerd dat Staatsbosbeheer als eigenaar aan zet is voor wat betreft het water in de slotgracht. Het hoogheemraadschap is geen beheerder van dit water. De oorspronkelijke aanvoer van de slotgracht is een staatsgeheim vanuit defensie en bij het hoogheemraadschap niet opgenomen in de legger. Waarschijnlijk is deze aanvoer door verloop van tijd niet meer werkend. Uiteraard denkt het hoogheemraadschap mee zodat Staatsbosbeheer de gracht kan (blijven) voeden.

Datum
7 november 2017

Beantwoording concrete deelvragen

- 1a. Ziet het hoogheemraadschap de bewoners, de eigenaren van woningen en cultuurhistorische objecten zoals het Fort Markenbinnen als belanghebbenden inzake peilbesluiten en watervergunningen?

Het hoogheemraadschap is in formeel juridische procedures gehouden aan de daarvoor geldende regels verwoord in de Algemene wet bestuursrecht. Deze wet en de daarbij behorende jurisprudentie geven uitleg aan het begrip "belanghebbende". Zo dient er sprake te zijn van een actueel, persoonlijk en objectief bepaalbaar belang. Een dergelijk belang hebben bezwaarmakers niet kunnen aantonen. Wel heeft het hoogheemraadschap meerdere malen bezwaarmakers geadviseerd hun krachten te bundelen in bijvoorbeeld een stichting of een vereniging met als doel het behartigen van alle denkbare belangen in Markenbinnen. Dan is men over het algemeen wel ontvankelijk maar de inhoudelijke gronden van bezwaren moeten uiteraard wel betrekking hebben op waterstaatkundige belangen om te kunnen komen tot een gegrond bezwaar of beroep.

- 1b. Waarom worden de bewoners door het hoogheemraadschap niet bij de besluitvorming betrokken en wel de agrariërs?

Het hoogheemraadschap benadrukt in de bedoelde vergunningen geen initiatiefnemer te zijn maar vergunningverlener. Een initiatiefnemer dient een aanvraag in bij het hoogheemraadschap en het hoogheemraadschap toetst dergelijke aanvragen aan zijn beleid. Ook vindt er een belangenafweging door ons plaats. Gezien de locatie van de aangevraagde werken en werkzaamheden heeft het hoogheemraadschap geoordeeld dat er geen sprake was van een schending van eventuele belangen van derden van enige betekenis. Derhalve heeft het hoogheemraadschap gedurende de procedure om te komen tot de vergunningen geen derden betrokken. Wel zijn de vergunningen door het hoogheemraadschap volgens de voorgeschreven wijze gepubliceerd en bekendgemaakt.

- 1c. Hoe weegt het hoogheemraadschap de belangen van de agrarische sector ten opzichte van natuur- en cultuurwaarden en belangen van huiseigenaren? Hoe heeft het hoogheemraadschap dat bij de bewoners gedaan?

De door u bedoelde waarden en belangen zijn verdisconteerd in het beleid van het hoogheemraadschap en de provincie Noord-Holland. Het beleid staat verwoord in de Beleidsregels peilafwijkingen 2009. Bijlage 3 van deze beleidsregels geeft een onderbouwing van de specifieke regels voor een veenweidegebied als Markenbinnen. De door u bedoelde vergunningen zijn het resultaat van een toetsing van de aanvragen aan dit beleid.

- 1d. Waarom heeft het hoogheemraadschap klachten niet ontvankelijk verklaard? Strookt dit met de woorden van de dijkgraaf dat, ook al is een vraag of klacht niet op de voorgeschreven wijze gesteld of ingediend, het hoogheemraadschap naar de inhoud van de vragen en klachten graag gezamenlijk oplost?

Het hoogheemraadschap zal niet in herhaling treden maar benadrukt in een formeel juridische procedure gehouden is aan een formeel toetsingskader. In andere situaties heeft een informele, minnelijke en gezamenlijke oplossing de voorkeur van het hoogheemraadschap. Wel merken wij op dat het hoogheemraadschap daarbij afhankelijk is van medewerking van meerdere partijen, zoals bezwaarmakers en vergunninghouders, aangezien het volstrekt vrijwillig is.

Datum
7 november 2017

1e. Had het hoogheemraadschap beter met bewoners kunnen communiceren?

De bezwaren zijn gericht tegen verleende watervergunningen. Deze vergunning zijn naar onze mening rechtmatig tot stand gekomen, inhoudelijk correct en gepubliceerd conform de voorgeschreven wijze. De gronden van bezwaar beoordelend had het eerder betrekken van de bezwaarmakers naar onze mening niet tot andere besluitvorming geleid.

2a. Bent u ook van mening dat de dammen illegaal zijn?

De door de bewoners bedoelde dammen zijn vanaf de jaren 90 aanwezig of vanaf 2015 vergund. De dammen zijn op grond van onze keur, legger en beleidsregels niet illegaal.

2b. Zo ja, waarom handhaaft u dan niet?

Zoals reeds verwoord in de inleidende toelichting hebben de bewoners een verzoek om handhaving ingediend. Na afronding van de aanhangige bezwaar- en beroepsprocedures controleren wij samen met de gemeente de bij de dammen toegepaste materialen en wordt een beslissing genomen op het verzoek om handhaving.

2c. Zo nee, waarom zijn de dammen wel toegestaan? Waarom alsnog legaliseren?

Het beleid van het hoogheemraadschap staat onder voorwaarden dammen toe. Mocht het hoogheemraadschap een dam constateren waarvoor nog geen vergunning zou zijn verleend dan dienen wij, alvorens over te kunnen gaan tot handhaving, onszelf de legalisatievraag te stellen. Indien deze vraag positief beantwoord kan worden, dan volgt over het algemeen een vergunningentraject.

2d. Heeft u onderzocht of er bouw- en sloopafval is gebruikt bij de dammen? Gaat u dit alsnog onderzoeken?

Het hoogheemraadschap heeft de situatie meerdere malen bezocht en gecontroleerd. Uit één dam is een duiker verwijderd zoals toegestaan in de watervergunning. De leemte is op het oog opgevuld met grond. Ook bij de nieuwe dam is grond gebruikt. Slechts bij de dammen uit de jaren 90 was er op het oog enig steenachtig materiaal zichtbaar. Maar van visuele uitloging van schadelijke stoffen op het oppervlaktewater was geen sprake. Of dat daadwerkelijk ook niet het geval is, onderzoeken wij nadat alle bezwaar- en beroepsprocedures, gericht tegen de vergunningen en wijzigingsbesluiten, zijn doorlopen.

3abc. Wijken de peilwaarden uit het peilbesluit 2009 af van die uit het actueel hoogtebestand Nederland? Zijn er tussentijdse aanpassingen geweest?

Het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is een digitale hoogtekaart voor heel Nederland en geeft een indicatie van de maaiveldhoogte van de bodem. De peilwaarden uit het AHN kunnen afwijken van de peilwaarden van het hoogheemraadschap. Het hoogheemraadschap maakt bij het inmeten van de waterpeilen namelijk gebruik van NAP-gegevens.

Datum
7 november 2017

Met de door u genoemde tussentijdse aanpassingen wordt waarschijnlijk het herijken van de peilschalen bedoeld. De bewoners hadden het gevoel dat het hoogheemraadschap het waterpeil ter hoogte van hun woningen in het meertje van Markenbinnen verlaagd had. Wij hebben echter de in de polder aanwezige peilschalen opnieuw ingemeten op basis van de meest recente NAP-gegevens en zogenaamde peilmerken, NAP-bouten, van Rijkswaterstaat. Deze punten worden elke tien jaar door Rijkswaterstaat gecontroleerd.

De herijking wees uit dat het waterpeil 3 centimeter lager was dan verwoord staat in het peilbesluit van 2009. De oorzaak van het geconstateerde verschil komt door het zakken van de bodem en de peilschalen in Markenbinnen zijn door ons aangepast. Deze aanpassing is overigens een administratieve en geen feitelijke wijziging. Het waterpeil is immers in de praktijk niet gezakt. Het waterpeil aanpassen aan het peilbesluit van 2009 zal leiden tot een verhoging van het waterpeil met 3 centimeter. Dit is onmogelijk en ongewenst want dan lopen diverse percelen in Markenbinnen, ook die van de bewoners, onder water.

4a. Is het u bekend dat het waterpeil in de slotgracht van het fort Markenbinnen een gevaar vormt voor de fundering van het fort?

Het hoogheemraadschap heeft een vergelijkbare vraag ontvangen van de bewoner van de dienstwoning van het fort, XXXXXXXXXXXX. Zijn vraag en vrees voor schade aan de fundering van het fort zijn voor het hoogheemraadschap aanleiding geweest om met alle betrokken partijen in gesprek te gaan. Wij hebben vervolgens gesprekken gevoerd met de heren XXXXXX, Staatsbosbeheer, de gemeente en de provincie. Tijdens het gesprek is gezamenlijk geconcludeerd dat Staatsbosbeheer, als eigenaar van het fort en de slotgracht, aan zet is voor wat betreft het water in de slotgracht. Uiteraard denkt het hoogheemraadschap mee aan een constructieve en duurzame oplossing voor Staatsbosbeheer om de gracht te kunnen (blijven) voeden.

4b. Hoe ziet u de verantwoordelijkheid van het hoogheemraadschap in deze?

Zoals reeds verwoord is het water in de slotgracht de verantwoordelijkheid van Staatsbosbeheer. Het hoogheemraadschap denkt graag mee met Staatsbosbeheer om te komen tot een constructieve en duurzame oplossing.

4c. Wat betekent dit voor uw inspanningen ter bescherming van dit werelderfgoed?

Het hoogheemraadschap benadrukt een functionele organisatie te zijn met specifieke taken. De bescherming van werelderfgoed valt niet onder deze taken. Daar zijn andere instanties en procedures voor. Natuurlijk kunnen dergelijke instanties een beroep doen op de expertise van het hoogheemraadschap. Bij de taakuitoefening en in zijn beleid houdt het hoogheemraadschap verder waar mogelijk rekening met diverse belangen.

4d. Provinciale verordeningen bepalen dat de provincie toestemming moet verlenen voor alle activiteiten op het gebied van infra binnen 100 meter van de hoofdverdedigingslijn en binnen 1000 meter rondom een fort. Is dit u bekend?

Het hoogheemraadschap kent de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). De PRV bevat in korte bewoordingen regels voor bouwen en gebruik van gronden bij bijvoorbeeld het fort van

Datum
7 november 2017

Markenbinnen. Het gaat dan om fysieke projecten in relatie tot de Stelling van Amsterdam met als doel het vrijhouden van het stellinggebied. Wijzigingen in het watersysteem, zoals de door u bedoelde dammen en peilverlagingen, worden niet geregeld in de PRV.

4e. Heeft de provincie een dergelijke toestemming verleend voor de door u vergunde dammen en peilverlagingen? Zo niet, wat zijn de gevolgen voor de vergunningen?

Zoals reeds aangegeven is de PRV niet van toepassing en is er geen sprake van een vergunningplicht op grond van deze verordening. Overigens benadrukken wij dat een watervergunning losstaat van bijvoorbeeld gemeentelijke en provinciale vergunningen. Het is aan de initiatiefnemer om te voldoen aan alle regelgeving. Het hoogheemraadschap geeft dat ook in zijn vergunningen duidelijk aan.